

Suomen kestävän kasvun ohjelma

Kansa-koulu 5

Sosiaalialan kirjaamisosaamisen vahvistaminen
yhteiskehittämällä
1.1.2023 – 31.3.2024

Sosiaalialan osaamiskeskukset

Hankkeen toiminnan yhteenveto ja arviointi

KANSA-KOULU 5

Euroopan unionin
rahoittama
NextGenerationEU

Hankeaika:

1.1.2023 – 31.3.2024

Tavoitteet:

1. Luodaan pysyviä kansallisia toimintamalleja kirjaamisen kehittämiseen.
2. Jalkautetaan kansallisia kirjaamisen ohjeita ja määräyksiä. Hyvinvointialueille muodostuu kirjaamisen kehittämisen rakenteita sekä kehittämistä ja oppimista tukevia verkostoja.

Toteutus:

Hankkeen toteuttavat yhteistyössä sosiaalialan osaamiskeskukset.
Hankkeen hallinnoija on Varsinais-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Vasso.

Rahoitus:

Sosiaali- ja terveysministeriö on myöntänyt hankkeelle avustusta osana Suomen kestävän kasvun ohjelmaa, jonka rahoitus tulee EU:n kertaluonteisesta elpymisvälineestä (NextGenerationEU).

Raportin sisältö

Työpaketti 1: Tarpeiden ja tilannekuvan kerääminen ja jakaminen

Työpaketti 2: Kirjaamisosaamisen vahvistaminen

Kansa-koulu 5 -hankkeen kokonaisuuden arviointi

Työpaketti 1: Tarpeiden ja tilannekuvan kerääminen ja jakaminen

Kansallisen projektiryhmän toteutus

Hyvinvointialueiden avainhenkilöverkoston järjestäminen

Yksityisten toimijoiden työryhmän järjestäminen

Kansalliseen kirjaamisen kehittämistä edistävään verkostoon osallistuminen

Työpaketti 1: Tarpeiden ja tilannekuvan kerääminen ja jakaminen

Työpaketin tavoitteet:

- Yhteiskehittää pysyviä toimintamalleja sekä kansallisten toimijoiden, hyvinvointialueiden että yksityisten sosiaalihuollon organisaatioiden kanssa
- Kerätä palvelunjärjestäjien ja -tuottajien kirjaamisen kehittämiseen liittyviä tarpeita sekä kehittämistyön tilannekuvaa
- Koota yhteen ja jakaa eteenpäin alueilla muodostuvia kehittämistyön hyviä käytäntöjä
- Edistää sosiaalihuollon kirjaamisen kehittämisen kiinnittymistä osaksi sosiaalihuollon yleisen kehittämisen ja valvonnan rakenteita

Työpaketin tuotokset, mittarit ja seurannan välineet

Tavoitellut tuotokset	Mittarit	Seurannan välineet
<ul style="list-style-type: none">• Projektiryhmä, avainhenkilöverkosto ja yksityisten toimijoiden projektiryhmä on muodostettu ja niille on luotu digitaalinen työskentelytila sekä vakiintuneet työtavat hankekaudelle• Kansa-koulun rooli on määritelty suhteessa sosiaalihuollon kirjaamisen kehittämisen kokonaisuuteen, kansallisten toimijoiden toteuttaman koulutusmateriaalin tuottamiseen ja THL:n kirjaamisen kehittämistä edistävään kansalliseen verkostoon• Hyvinvointialueiden kirjaamisen kehittämisen nykytila, keskeiset toimijat ja kehittämistarpeita on tunnistettu• Yksityisten toimijoiden kirjaamisosaamisen nykytilasta on kerätty tietoa• Työpaketin 2 toimenpiteiden painopisteitä ohjaavat periaatteet on tunnistettu• Työpaketin 2 toimenpiteiden painopisteitä määrittävät tarpeet on tunnistettu• Hankkeen kansallisen kirjaamisen kehittämistä edistävän verkoston käyttöön jakamat materiaalit	<p>Kansallisen projektiryhmän toteutus</p> <ul style="list-style-type: none">• Tapaamisten määrä• Osallistujien itsearviointi työskentelyn hyödyllisyydestä <p>Hyvinvointialueiden avainhenkilöverkoston järjestäminen</p> <ul style="list-style-type: none">• Toimintaan osallistuneiden avainhenkilöiden määrä ja hyvinvointialueiden kattavuus• Tapaamisten, työpajojen ja osallistujien määrä• Osallistujien itsearviointi työskentelyn hyödyllisyydestä <p>Yksityisten toimijoiden työryhmän järjestäminen</p> <ul style="list-style-type: none">• Osallistujien palvelutehtäväkohtainen kattavuus• Tapaamisten ja osallistujien määrä• Osallistujien itsearviointi työskentelyn hyödyllisyydestä <p>Kansalliseen kirjaamisen kehittämistä edistävään verkostoon osallistuminen</p> <ul style="list-style-type: none">• Jaettujen materiaalien määrä	<ul style="list-style-type: none">• Tapahtuma- ja tilannekuvaraportointi Excel• Itsearviointi ja osallistuja-analytiikka digitaaliset työskentelytilat• Nykytilaraportin toistaminen• Aluekoordinaattorien säännöllinen raportointi alueellisen yhteiskehittämisen etenemisestä

Kansallisen projektiryhmän toteutus

Projektiryhmään kutsuttiin edustajat Kansa-koulun keskeisistä kansallisista sidosryhmistä: Kelan Kanta-palveluista, Terveystieteiden tutkimuskeskuksesta (THL) sekä Sosiaali- ja terveysministeriöstä (STM).

Ryhmä kokoontui säännöllisesti etäyhteyksin, yhteensä 12 kertaa 2/2023–3/2024 välisenä aikana, ennalta sovittujen teemojen äärelle.

Ryhmän työskentely sisälsi:

- toimijoiden roolien ja tehtävien hahmottelua.
- keskustelua yhteisestä tavoitteesta, viestinnästä ja yhteisestä tavoitetilasta sekä siihen pääsemisestä.
- toimijoiden tuotosten esittelyä, keskustelua tuotetuista materiaaleista ja niiden yhteensovittamisesta.

Kansallisen projektiryhmän tuotokset

Projektiryhmälle luotiin digitaalinen työskentelytila, jota hyödynnettiin tapaamisissa ja niiden välisessä työskentelyssä.

Projektiryhmä ylläpiti jatkuvaa vuoropuhelua Kansakoulun ja kansallisten toimijoiden kesken.

Ryhmässä tuotettiin tilannekuvaa eri toimijoiden kehittämisestä.

Ryhmässä määriteltiin oman organisaation roolia ja tehtäviä sekä suhdetta muihin toimijoihin tiedonhallinnan ja kirjaamisen kehittämisessä.

Ryhmässä luonnosteltiin kuvausta kansallisten toimijoiden keskinäisestä työnjaosta ja rooleista.

Kansallisen projektiryhmän onnistuminen

Haasteet

- Kansa-koulun hanketyön ja muiden toimijoiden toiminnan, tavoitteiden ja roolien määrittely kokonaisuudessaan suhteessa toisiinsa
- Erityisesti osaamiskeskusten ja Kansa-koulun roolin ja rahoituksen tulevaisuuden näkymien muutokset, jotka toivat haasteita ryhmän yhteisten tehtävien ja tavoitteiden määrittelyyn
- Hankkeen omien kehittämistoimenpiteiden ja projektiryhmän jäsenten edustamissa organisaatioissa tapahtuvien kehittämistoimien eteneminen eri tahtiin

Hyödyt

- Verkostoituminen ja ajankohtaisten asioiden jakaminen hyvässä hengessä
- Avoin yhteinen keskustelu
- Kansa-koulun tekemän työn ja tuotosten esille nostaminen
- Toimintamalli todettiin hyödylliseksi tämän kaltaiseen yhteiskehittämiseen, mikä mahdollistaa parhaimmillaan kansallisen tason toimijoiden ennakoivan ja saumattoman yhteistyön

Hyvinvointialueiden avainhenkilöverkoston toteutus

Avainhenkilöverkosto muodostui hyvinvointialueiden sosiaalihuollon kirjaamista kehittävästä avainhenkilöistä eli kirjaamiskoordinaattoreista ja muista alueilla kirjaamisen kehittämistä edistävästä henkilöstä.

Verkostolle järjestettiin etäyhteyksin 8 työpajaa 2/2023–2/2024 välisenä aikana:

- Koko hankeaikana verkostoon kutsuttiin 71 henkilöä. Keskimäärin työpajoihin osallistui 29 avainhenkilöä.
- Kaikki hyvinvointialueet olivat edustettuina verkostossa.
- Työpajoissa mahdollistettiin vertaistuki, yhdessä oppiminen sekä hyvien käytäntöjen jakaminen.
- Työpajojen aiheet tukivat hankkeen tavoitteita ja hyvinvointialueiden kirjaamiskäytäntöjen kehittämistä.
- Verkoston jäseniltä kysyttiin heidän tuen tarpeitaan työpajojen yhteydessä ja työskentelytilassa.
- Työpajatyöskentelyä tuettiin hyvinvointialuekohtaisissa ja hyvinvointialuerajat ylittävissä tapaamisissa aluekoordinaattoryöllä.

Hyvinvointialueiden avainhenkilöverkoston tuotokset

Avainhenkilöverkostolle luotiin digitaalinen työskentelytila, jota hyödynnettiin työpajoissa ja niiden välisessä työskentelyssä.

Verkoston työtavat:

1. Teemaa valmisteleva ennakkotehtävä
2. Edellisen työpajan teemojen kooste työpajan aluksi
3. Uuden aiheen alustus (vierailijat/verkoston jäsenet)
4. Fasilitoitu pienryhmäkeskustelu päivän teemasta
5. Pienryhmäkeskustelujen yhteenveto työpajan lopuksi

Lisäksi verkoston työskentelyssä nousseista tärkeimmistä teemoista koottiin tuotoksia, jotka myös vietiin saataville [Innokylään](#).

Teemojen ja tuotosten avulla tunnistettiin hyvinvointialueiden kirjaamisen kehittämisen nykytilaa, koottiin keskeisiä toimijoita yhteiseen keskusteluun ja tunnistettiin kirjaamisen kehittämistarpeita.

Hyvinvointialueiden avainhenkilöverkoston onnistuminen

Työpajoihin osallistuneet avainhenkilöt arvioivat verkoston toiminnan hyödylliseksi:

- Verkostoon osallistuminen vahvisti osallistujien roolia kirjaamisen kehittäjänä, tuotti vertaistukea sekä mahdollisti verkostoitumisen.
- Työpajat auttoivat osallistujia hahmottamaan oman alueen kehittämistarpeita ja tukivat oman alueen kirjaamiskäytäntöjen kehittämistä sekä toimintamallien muodostumista.
- Kaiken kaikkiaan verkoston toimintamallia ja sen tarjoamaa tukea ja tuomaa hyötyä pidettiin hyvänä, ja sille toivottiin jatkoa.
- Osallistujat arvioivat asteikolla 1–5 oman työnsä kannalta erityisen hyödyllisiksi
 - työpajojen alustukset (keskiarvo 4,6)
 - ennakkotehtävät (keskiarvo 4,0)

Yksityisten toimijoiden työryhmän toteutus

Yksityisten verkostoon kutsuttiin yksityisten organisaatioiden kirjaamisen kehittämisen parissa työskenteleviä ammattilaisia Hyvinvointiala HALI ry:n jäsenjärjestöistä.

Verkostolle järjestettiin etäyhteyksin 11 tapaamista 4/2023–3/2024 välisenä aikana:

- Verkostoon osallistui 24 organisaatiota, joiden palvelutuoto kattoi kaikki 22 hyvinvointialuetta ja kaikki sosiaalihuollon palvelutehtävät.

Verkostotoiminnan aikana:

- kerättiin yksityisten palveluntuottajien sosiaalihuollon kirjaamisen kehittämiseen liittyviä tarpeita,
- koottiin kehittämistyön tilannekuvaa,
- edistettiin kirjaamisen kehittämisen kiinnittymistä osaksi sosiaalihuollon yleisen kehittämisen ja valvonnan rakenteita.

Yksityisten toimijoiden työryhmän tuotokset

Yksityisten työryhmälle luotiin digitaalinen työskentelytila, jota hyödynnettiin työpajoissa ja niiden välisessä työskentelyssä.

Verkoston työtavat:

1. Osallistava työskentely työskentelytilassa ennen työpajaa
2. Keskustelut työpajojen aikana
3. Tehtävät työskentelytilassa työpajojen aikana
4. Osallistava työskentely työskentelytilassa työpajan jälkeen

Verkoston merkittävin konkreettinen tuotos oli [yksityisten organisaatioiden kirjaamisiasiantuntijoiden roolien määrittely hyvinvointialueille luotujen kirjaamisiasiantuntijoiden roolien pohjalta](#).

Verkostotoiminnan rinnalla toteutettiin HALI ry:n kanssa yksityisille palveluntuottajille suunnattu sosiaalihuollon tiedonhallintaa ja kirjaamisen kehittämistä koskeva kysely, jonka tulosten pohjalta hanke teki ["Sosiaalihuollon kirjaamisen kehittämisen tila 2023"-raportin](#).

Yksityisten toimijoiden työryhmän onnistuminen

Verkostoon osallistuneilta saadun palautteen perusteella osallistujat hyötyivät verkoston toiminnasta ja olisivat kaivanneet toiminnalle jatkoa.

Verkostoon osallistujat nimesivät hyödyiksi mm.

- tiedon saamisen ajankohtaisista asioista,
- vertaistuen ja käytännön vinkit muilta osallistujilta,
- ulkopuoliset asiantuntijaluennot ja materiaalit,
- kirjaamisiasiantuntijoiden roolien määrittelyn

Osallistujat arvioivat asteikolla 1–5 oman työnsä kannalta erityisen hyödyllisiksi

- kokousten aiheet (keskiarvo 4,2)
- yksityisten organisaatioiden erityistarpeiden esiin nostaminen (keskiarvo 4,1)

Sote-kirjaamisen kansalliseen verkostoon (THL) osallistumisen toteutus

Kansa-koulu 5 -hanke on osaltaan pitänyt verkostossa yllä sosiaalihuollon näkökulmaa ja tarjonnut kaikkien verkoston jäsenten käyttöön hankkeessa sosiaalihuollon kehittämisen tueksi koottuja tuotoksia.

- Hankkeesta valittiin edustajat, jotka osallistuivat verkoston toimintaan.
- Verkoston sähköisessä työskentelytilassa tuotiin esille Kansa-koulun omien verkostojen oppeja.
- Hankkeen edustajat pitivät verkoston tapahtumissa alustukset hankkeen toiminnasta ja koulutussuunnittelusta.

Sote-kirjaamisen kansalliseen verkostoon (THL) osallistumisen tuotokset

Hanke jakoi keskusteluissa verkoston käyttöön materiaaleja 8 kpl:

- [3 avainhenkilöverkoston tuotosta](#)
- [1 yksityisten toimijoiden verkoston tuotos](#)
- [Hyvinvointialueiden nykytilan kartoituksen yhteenveto](#)
- [Esihenkilöiden viestintämateriaali](#)
- [Hankkeen Innokylä-kokonaisuus](#)
- [Kirjaamisiasiantuntijan käsikirja](#)

Lisäksi verkostoon osallistujia ohjattiin [kirjaamisfoorumi.fi-verkkosivuille](#) ja [Innokylään](#), joiden kautta kaikki hankkeen tuottamat materiaalit ovat heidän saatavillaan.

Sote-kirjaamisen kansalliseen verkostoon (THL) osallistumisen onnistuminen

Haasteet

- Hankkeen ja verkoston toiminta oli eri tahtista, koska hanke käynnistyi ennen THL:n verkostoa. Osittain tästä syystä hankkeen rooli verkostossa jäi määrittelemättä tarkemmin.
- Hankkeen edustajat eivät osallistuneet verkoston toiminnan suunnitteluun, mutta verkoston toiminnasta on keskusteltu esim. hankkeen projektiryhmässä.

Hyödyt

- Hankkeen ja verkoston viestejä kansallisen kehittämisen suunnasta vahvistettiin.
- Hankkeen sosiaalihuollon näkökulmasta tekemiä oivalluksia ja materiaaleja jaettiin tiedoksi terveydenhuollon kehittäjille.
- Verkostoon osallistuminen lisäsi ymmärrystä kansallisen sote-yhteisen kehittämisen tilasta.
- Hankkeen verkostoissa aloittamat kehittämisen teemat ovat laajentuneet kansalliseksi sote-yhteiseksi keskusteluksi THL:n verkoston kautta.

Työpaketti 1: Tarpeiden ja tilannekuvan kerääminen ja jakaminen

Vaikutukset:

- Kirjaamiskäytäntöjen kansallista kehittämistä edistettiin toimijoiden yhteistyössä. Kansa-koulun tulevaisuuden näkymien johdosta hankkeen rooli kaventui kansallisessa strategisessa yhteistyössä.
- Hanke pyrki toimillaan edistämään sitä, että sosiaalihuollon kirjaamisen erityisyys huomioidaan sote-kehittämisessä. Toimien vaikutukset pystytään arvioimaan vasta myöhemmin.
- Hanke vahvisti osaltaan viestiä asiakastiedon toisiokäytön tärkeydestä ja mahdollisuuksista esim. kirjaamisasiantuntijavalmennusten sekä esihenkilöille suunnatun viestintämateriaalin kautta.

Työpaketti 2: Kirjaamisosaamisen vahvistaminen

Kirjaamisasiantuntijavalmennusten järjestäminen

Valmennettujen kirjaamisasiantuntijoiden tukeminen

Kirjaamisen peruspaketin tuottaminen, pilotointi ja julkaisu

Kirjaamiskoordinaattorien tukeminen

Työpaketti 2: Kirjaamisosaamisen vahvistaminen

Työpakettin tavoitteet

- Jalkauttaa kansallisia kirjaamisen ohjeita ja määräyksiä sekä tukea kirjaamisen kehittämisen rakenteiden muodostumista sosiaalihuollon organisaatioissa
- Sosiaalihuollon organisaatioissa toimii osaavia ja aktiivisia sosiaalihuollon kirjaamisasiantuntijoita, joilla on käytössään riittävästi laadukasta tukimateriaalia sekä ajantasaista tietoa sosiaalihuollon kirjaamisen ja tiedonhallinnan teemoista
- Hyvinvointialueiden kirjaamiskoordinaattorit tai muut hyvinvointialueilla työskentelevät kirjaamisen kehittämisen avainhenkilöt tunnistavat ja onnistuvat kokoamaan yhteen oman alueensa kirjaamisasiantuntijat

Työpaketin tuotokset, mittarit ja seurannan välineet

Tavoitellut tuotokset	Mittarit	Seurannan välineet
<ul style="list-style-type: none">• Kirjaamisasiantuntijavalmennus• Valmistuneet sosiaalihuollon kirjaamisasiantuntijat• Ajantasaista valmennus- ja tukimateriaalia sosiaalihuollon kirjaamisasiantuntijoille• Kirjaamisasiantuntijoiden esimiehille suunnatut viestintätoimet• Kirjaamisasiantuntijoille tuotetut uutiskirjeet• Sosiaalihuollon kirjaamisen peruspaketti• Hankkeen tuella alueille muodostuneet kirjaamisasiantuntijaverkostot	<p>Kirjaamisasiantuntijavalmennusten järjestäminen</p> <ul style="list-style-type: none">• Valmistuneiden kirjaamisasiantuntijoiden määrä ja alueellinen kattavuus• Valmennuksen osallistujilta kerätty oppimisen itsearviointi <p>Valmennettujen kirjaamisasiantuntijoiden tukeminen</p> <ul style="list-style-type: none">• Avoimen valmennus- ja tukimateriaalin lataus- ja katselumäärät• Kirjaamisasiantuntijoiden esihenkilöille suunnattujen viestintätoimien tavoitavuus• Kirjaamisasiantuntijoille tuotettujen uutiskirjeiden määrät ja tavoitavuus <p>Kirjaamisen peruskurssin tuottaminen, pilotointi ja julkaisu</p> <ul style="list-style-type: none">• Pilotoinnista ja käyttäjätestauksesta kerätty palaute• Avainhenkilöverkostolta ja yksityisten toimijoiden työryhmältä saadut palautteet• Käyttäjiltä kerätyt palautteet <p>Kirjaamiskoordinaattorien tukeminen</p> <ul style="list-style-type: none">• Alueiden käyttöön siirretyt alueelliset kirjaamisasiantuntijarekisterit• Alueilla muodostuneet kirjaamisasiantuntijaverkostot	<ul style="list-style-type: none">• Itsearviointi ja osallistuja-analytiikka digitaalinen oppimisalusta• Verkkosivu- ja uutiskirjeanalytiikka• Palautekoonnit• Nykytilaraportin toistaminen

Kirjaamisiasiantuntijavalmennuksen järjestämisen toteutus ja toimenpiteet

Valmennusryhmiä suunnattiin niin yksityisille palveluntuottajille kuin julkiselle sektorille. Lisäksi valmennettiin hankkeen avainhenkilöitä.

Hyvinvointialueet saivat määritellä itse, keitä valmennukseen ohjattiin heille määriteltyjen alueellisten kiintiöiden mukaisesti.

Yksityisten osalta määriteltiin alueelliset kiintiöt ja huomioitiin, ettei valmenneta useita henkilöitä samaan organisaatioon.

Valmennukset toteutettiin digitaalisella oppimisalustalla suomeksi ja ruotsiksi.

Suomen- ja ruotsinkielinen valmennusmateriaali ja oppimisalusta päivitettiin ajan tasalle.

Kirjaamisiasiantuntijavalmennuksen tunnusluvut

Kohderyhmä	Valmennusryhmiä (kpl)	Ilmoittautuneita (kpl)		Valmistuneita (kpl)	Valmistumisprosentti
Julkinen sektori (suomenkieliset)	12	272		253	86 %
Julkinen sektori (ruotsinkieliset)	3	69		65	94 %
Yksityinen sektori (suomenkieliset)	18	Hakijat (kpl)	Valitut (kpl)	365	91 %
		670	399		
Yksityinen sektori (ruotsinkieliset)	1	Hakijat (kpl)	Valitut (kpl)	20	87 %
		45	23		
Avainhenkilöt (uudet asiantuntijat)	1	28		25	89 %
Avainhenkilöt (kertaava)	1	15		12	80 %
Yhteensä	36	806		740	92 %

Kirjaamisiasiantuntijavalmennuksen järjestämisen onnistuminen

Kirjaamisiasiantuntijavalmennuksen materiaali päivitettiin molemmilla kielillä ajantasaiseksi ennen valmennusten alkua.

Hanke ylitti määrällisen tavoitteensa – yhteensä valmennuksista valmistui 728 uutta kirjaamisiasiantuntijaa. Valmennuksen aloittaneista keskimäärin 92 % valmistui.

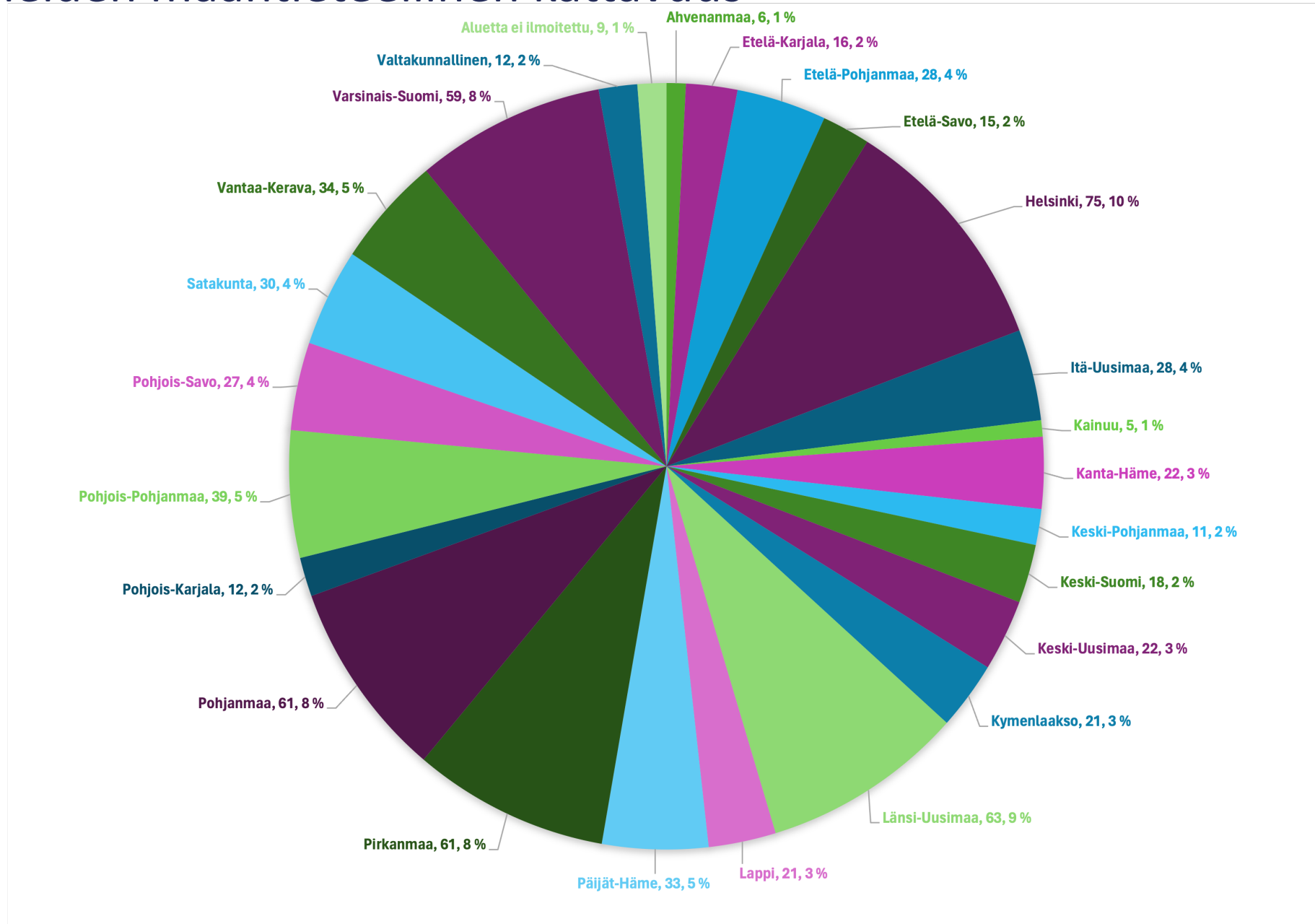
Hanke onnistui edistämään kirjaamisiasiantuntijoiden alueellista kattavuutta tavoitteensa mukaisesti.

Osallistujien kokemus oman asiantuntijuuden kasvusta valmennuksen aikana oli merkittävä.

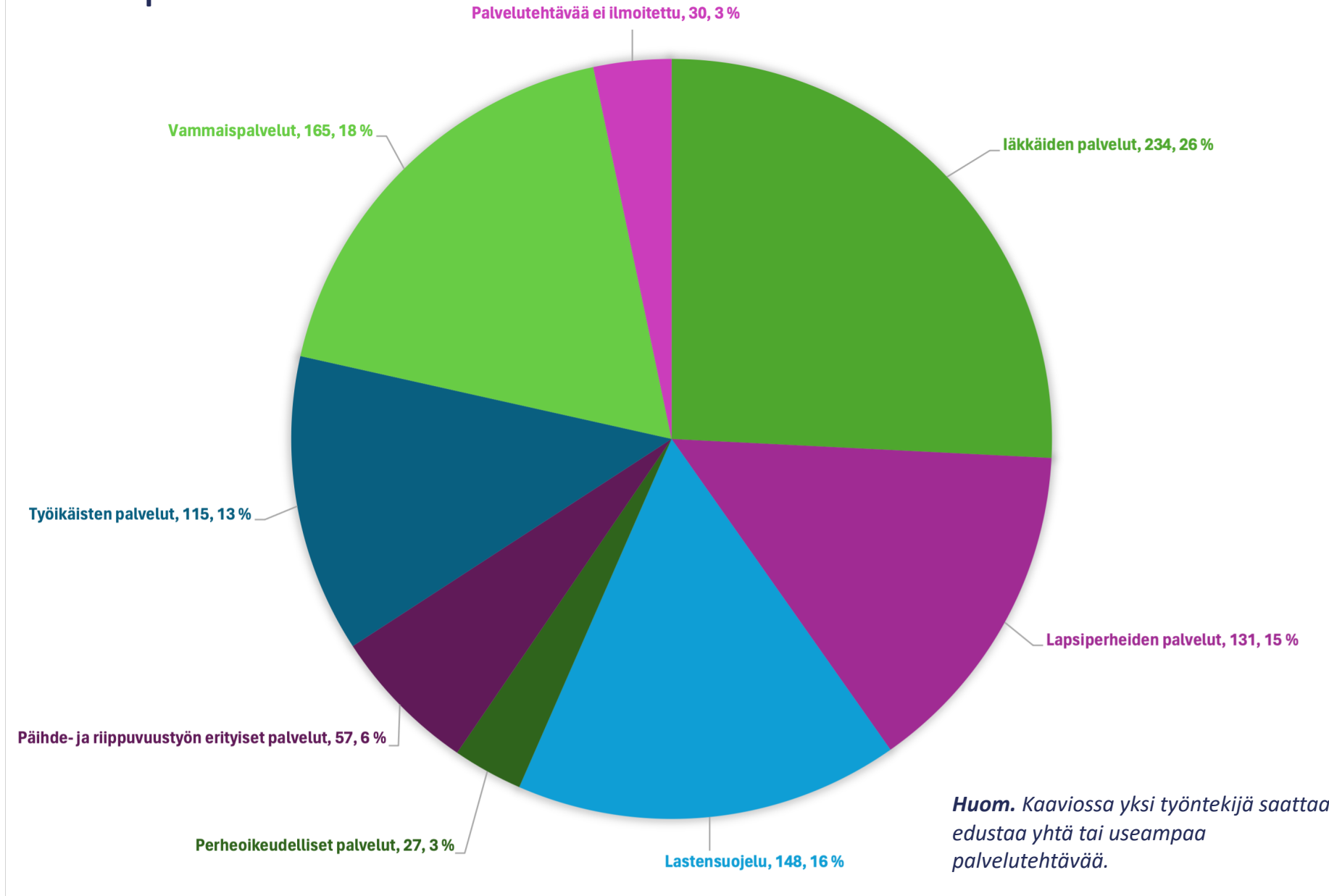
- Keskimääräinen lähtötilanne oli 3,3. Valmennuksen päättyessä vastausten keskiarvo oli 4,3 (asteikolla 1–6, jossa 1=noviisi, 6=kokenut taitaja).

Valmistuneiden maantieteellinen kattavuus

Valmistuneiden palvelutehtäväkohtainen kattavuus

Valmennettujen kirjaamisiasiantuntijoiden tukemisen toteutus

Hanke tarjosi sosiaalihuollon kirjaamisiasiantuntijoille ajantasaista valmennus- ja tukimateriaalia.

Hanke suuntasi viestintätoimia kirjaamisiasiantuntijoiden esihenkilöille.

Hanke tuotti säännöllisesti kirjaamisiasiantuntijoille suunnattuja uutiskirjeitä ja muuta viestintää.

Valmennettujen kirjaamisiasiantuntijoiden tukemisen toimenpiteet

Hankkeen avoimessa materiaalipankissa olevat suomen- ja ruotsinkieliset valmennusmateriaalit päivitettiin vastaamaan vuoden 2023 lainsäädäntöä ja ohjeita.

Hanke välitti viestintäkanavissaan tietoa hankkeen ajankohtaisesta etenemisestä sekä sosiaalihuollon tiedonhallinnasta ja kirjaamisesta. Viestintää kohdennettiin erikseen suomen- ja ruotsinkielisille vastaanottajille.

Hanke julkaisi helmikuussa 2024 esihenkilöille kohdennetun viestintämateriaalin sosiaalihuollon tiedonhallinnasta ja kirjaamisesta.

Hanke käynnisti ruotsinkielisten kirjaamisiasiantuntijoiden verkostotoiminnan ja toteutti 2 verkostotapaamista.

Valmennettujen kirjaamisiasiantuntijoiden tukemisen onnistuminen Työpaketti 2

Avoin verkkomateriaali	1.1.2023 – 31.3.2024
Materiaalipankki	17 690 vierailua 9 375 uniikkia kävijää
Kirjaamisiasiantuntijan käsikirja	3 973 vierailua 2 469 uniikkia kävijää
Esihenkilöille suunnattu viestintämateriaali	230 diamateriaalin katselukertaa 140 YouTube-videon katsojaa
Vastauspankki	2884 vierailua 2200 uniikkia kävijää
Uutiskirje kaikille tilaajille	9 kirjettä 3 474–3 990 vastaanottajaa Avausprosentti 12–41%

Kirjaamisen peruspaketin tuottamisen, pilotoinnin ja julkaisun toteutus

Hanke laati sosiaalihuollon kirjaamisen peruspaketin. Peruspakettia pilotoitiin sosiaalihuollon organisaatioiden kanssa digitaalisella oppimisalustalla. Pilotoinnin jälkeen peruspaketille etsittiin uutta suuntaa.

Peruspaketin käsikirjoituksen tuottamisen tueksi käynnistyi koulutus- ja mentorointijakso syksyllä 2023, minkä aikana peruspaketin tavoitteet muokkautuivat ja valmistelu suunnattiin uudelleen peruskurssin tuotantoon. Peruskurssin tuotantoprosessi aikataulutettiin.

Hanke kirjoitti peruspaketin suomenkielisen käsikirjoituksen. Useat sidosryhmät kommentoivat käsikirjoituksen tekstisisältöä. Käsikirjoitusta muokattiin kommenttien perusteella ja se viimeisteltiin lopulliseen muotoonsa.

Kirjaamisen peruspaketin tuottamisen, pilotoinnin ja julkaisun toimenpiteet

- Sosiaalihuollon kirjaamisen peruspaketin luonnos (Q1/2023)
- Sosiaalihuollon kirjaamisen peruspaketin käyttäjätestaus/pilotointi (Q2/2023)
- Sosiaalihuollon kirjaamisen peruspaketin käyttäjätestauksen palautekoonti (Q2/2023)
- Sosiaalihuollon kirjaamisen peruskurssin suunnitelma (Q3–Q4/2023)
- Sosiaalihuollon kirjaamisen peruskurssin käsikirjoituksen luonnos (Q1/2024)
- Sosiaalihuollon kirjaamisen peruskurssin tekstisisällön kommenttikierroksen yhteenveto (Q1/2024)
- Sosiaalihuollon kirjaamisen peruskurssin viimeistelty käsikirjoitus (Q1/2024)

Kirjaamisen peruspaketin tuottamisen, pilotoinnin ja julkaisun onnistuminen

Hanke sai kirjaamisen peruspaketin pilotoinnista ja käyttäjätestauksesta monipuolista ja rakentavaa palautetta.

- Toivottiin lisää ja monipuolisempaa visuaalisuutta.
- Tekstistä toivottiin lukijaystävällisempää.

Toteutuksen suuntaa muutettiin saadun palautteen perusteella – peruspaketti alkoi muovautua peruskurssiksi.

Hanke sai sidosryhmien edustajilta peruskurssin käsikirjoitusluonnoksesta hyvää ja hyödyllistä palautetta.

- Käsikirjoituksen sisältöä ja kokonaisuutta pidettiin hyvänä. Kurssiin oli saatu tiivistettyä kirjaamisen perusasiat.
- Toivottiin käsitteiden tarkentamista sekä riittäviä linkityksiä lisätietojen lähteille.

Kirjaamiskoordinaattorien tukemisen toteutus

Hanke tuki hyvinvointialueita kirjaamisen kehittämisessä tukemalla hyvinvointialueille palkattuja kirjaamiskoordinaattoreita aluetyöllä.

- Alueilla, joilla kirjaamiskoordinaattorin rekrytointi oli vielä kesken, tehtiin yhteistyötä aiemmin tunnistettujen ja hyvinvointialueella työskentelevien sosiaalihuollon kirjaamisen kehittämisen avainhenkilöiden kanssa.

Hankkeen tuella tunnistettiin ja koottiin yhteen alueiden kirjaamisasiantuntijoita.

Hanke jakoi hyvinvointialueiden käyttöön olemassa olevaa hankkeen materiaalia, hankkeen järjestämistä työpajoista ja verkostoista saatua tietoa sekä hankkeen tuotoksia.

Kirjaamiskoordinaattorien tukemisen toimenpiteet

Hanke siirsi kirjaamisiasiantuntijoiden rekisterin 18 hyvinvointialueelle.

Hankkeen tuella laitettiin alulle alueellisia kirjaamisiasiantuntijaverkostoja sekä jatkettiin aiemmin aloitettujen verkostojen toimintaa.

Aluetyö muodostui kunkin alueen ja sen avainhenkilöiden tarpeiden mukaiseksi kehittämisen tueksi.

- Osana aluetyötä toteutettiin kaksi kertaa hankkeen toiminta-aikana hyvinvointialueiden nykytilakartoitus, jonka koonti [on saatavilla Innokylässä](#).

Kirjaamiskoordinaattorien tukemisen onnistuminen

Kansa-koulun kirjaamisiasiantuntijarekisterissä olevilta kirjaamisiasiantuntijoilta pyydettiin suostumus tietojen siirtoon hankkeelta hyvinvointialueelle.

- Rekisterinsiirtoa pyytäneiden hyvinvointialueiden kirjaamisiasiantuntijoista kaikkiaan 51 % antoi suostumuksen tietojensa siirtämiseen.

Hyvinvointialueiden nykytilakartoitusten mukaan Kansa-koulun tuella muodostettiin kirjaamisiasiantuntijaverkostoja useille hyvinvointialueille hankkeen aikana. Suurimmalla osalla hyvinvointialueista toimii kirjaamisiasiantuntijaverkosto.

Hanke auttoi avainhenkilöitä käynnistämään hyvinvointialueella kirjaamisiasiantuntijaverkoston toimintaa.

- Hankkeen avainhenkilöverkoston kyselyssä arvosanaksi 4,1 (asteikolla 1–5)

Hanke onnistui tukemaan alueellisten kirjaamisiasiantuntijaverkostojen toimintaa hyvin.

- Hankkeen avainhenkilöverkoston kyselyssä arvosanaksi 4,1 (asteikolla 1–5)

Työpaketti 2: Kirjaamisosaamisen vahvistaminen

Vaikutukset:

- Hanke tuki kirjaamiskäytäntöjen soveltamista, kehittämistä ja koulutusta sekä niiden muuttumista jatkuviksi, tavoitteellisiksi ja systemaattisiksi toiminnoiksi kaikissa sosiaalihuollon organisaatioissa mm. verkostojensa keskusteluteemojen avulla. Hyvinvointialueille syntyi verkostoja kehittämisen tueksi.
- Tuettiin sosiaalihuollon erityispiirteiden huomioinnin lisääntymistä hyvinvointialueiden johtamisessa ja kehittämistoiminnassa viestimällä sosiaalihuollon kirjaamisen kehittämisen erityispiirteistä. Viesti kulki eteenpäin.
- Edistettiin ymmärrystä sosiaalihuollon tiedon toisiokäytöstä ja rakenteellisesta sosiaalityöstä mm. valmennusmateriaaleissa ja blogikirjoituksissa. Materiaalia on hyödynnetty esimerkiksi sosiaalialan oppilaitoksissa.
- Hanke toi esiin mm. valmennusmateriaaleissa eettisen kirjaamisen teemoja, joiden avulla sosiaalialan työ näyttäytyy aiempaa läpinäkyvämpänä asiakkaalle. Hankkeen aikana lisättiin kirjaamisasiantuntijoiden määrää – he voivat tukea organisaatioita kohti entistä asiakasystävällisempiä kirjaamisen käytäntöjä ja hyödyntää työssään Kansa-koulun avointa valmennusmateriaalia.

Kansa-koulu 5 –hankkeen onnistuminen kokonaisuudessaan

Hanke edisti kirjaamisen peruskurssin muotoutumista kirjaamisen kehittämisen kansalliseksi toimintamalliksi. Lisäksi erilaiset Kansa-koulun verkostot toimivat kansallisina toimintamalleina kirjaamisen kehittämisen tukena. Verkostoissa edistettiin kirjaamisasiantuntijoiden rooleja kirjaamisen kehittäjinä niin yksityisellä kuin julkisellakin sektorilla.

Hanke edisti erilaisilla viestintätoimilla kansallisten kirjaamisen ohjeiden ja määräysten jalkautumista. Tätä tuettiin myös Kansa-koulun monimuotoisissa materiaaleissa.

Kirjaamisen kehittämisrakenteiden muodostumista tuettiin verkostojen sekä aluetyön avulla. Verkostoissa käsiteltiin teemoja, joiden kautta saatiin ideoita alue- ja paikallistason kehittämiseen sekä kirjaamisen kehittämisen organisoitumiseen. Hyvinvointialueiden hallintaan siirrettiin 18 eri alueen kirjaamisasiantuntijarekisterit.

Pidemmän aikavälin tavoitteiden onnistuminen ei ole vielä mitattavissa. Siemen sille, että kirjaamiskäytäntöjen soveltaminen ja kehittäminen olisi jatkuvaa, tavoitteellista sekä systemaattista toimintaa kaikissa sosiaalihuollon organisaatioissa, on varmasti hankkeen ja kaikkien Kansa-koulu-hankkeiden aikana istutettu vähintäänkin hankkeen yhteistyökumppanien ja avainhenkilöiden ajatuksiin.

Kansa-koulu 5 onnistui tavoitteidensa toteutumisessa

- Hankkeen avainhenkilöverkoston kyselyssä kuuden tavoitteiden toteutumista arvioivan väittämän arvosanat 3,9 – 4,4 (asteikolla 1–5)

Kansa-koulun toiminnasta sanottua

Hyvinvointialueen edustaja:

"Samankaltaista toimintaa tarvitaan ehdottomasti lisää myös jatkossa. Sosiaalihuollon kirjaaminen kehittyy jatkuvasti ja nyt hyvinvointialueilla on päästy vasta hiljalleen alkuun. Kehitettävää riittää ja vertaistukea tarvitaan vielä pitkään."

"Kansa-koulu on tehnyt vuosien aikana arvokasta työtä. Kansa-koululla on paikkansa hyvinvointialueiden ja sosiaalihuollon tiedonhallintaa ohjaavien kansallisten toimijoiden välissä- <3"

Oppilaitosedustaja:

"Kansa-koulu-hankkeet ovat olleet erinomaisesti sosiaalialan opetuksessa tukena, koska sosiaalihuollon asiakastiedon kirjaamisen ja tiedonhallinnan kehittämisessä on tärkeää pyrkiä kansallisesti koordinoituun toimintaan. Jatkossakin vastaavalle tuelle on tarvetta. Mikäli Kansa-koulu-hankkeille ei saada jatkoa, olisi alueellinen sosiaalialan osaamiskeskus mahdollisesti hyvä yhteistyötaho."

Yksityisen toimijan edustaja:

"[Yksityisten] Verkoston toiminta ja sen avulla tiedon jakaminen ja toinen toisilta oppiminen oli todella tärkeää ja uskon, että meitä kaikkia hyödyttäisi sen jatkaminen jollain tasolla."

Kansa-koulu 5 -hankkeen Suomen Kestävän Kasvun Pilari 4 tavoitteiden edistäminen

Hanke lisäsi kirjaamisiasiantuntijoiden valmentamisen kautta hyvinvointialueiden ja yksityisten organisaatioiden ammattilaisten ymmärrystä ja osaamista kirjaamisen kehittämiseen liittyvistä lainalaisuuksista ja seikoista, jotka vaikuttavat kansallisen tietopohjan vahvistamiseen.

Hanke tuki hyvinvointialueiden kirjaamiskoordinaattoreita ja muita kirjaamisen avainhenkilöitä jakamaan osaamistaan toisille.

Hanke koosti jaetuista hyvistä käytännöistä ja verkoston yhteiskehittämisessä syntyneistä ideoista tuotoksia kirjaamisen kehittämisen tueksi.

Hanke kokosi yhteen kansallisen kehittämisen tueksi tilannekuvaa sosiaalialan kirjaamisen kehittämisen askelmerkkien etenemisestä niin yksityisellä kuin julkisellakin sektorilla.

Hanke viesti aktiivisesti kirjaamisen kehittämisen tuesta, ajankohtaisuuksista ja tietopohjan vahvistamisen tärkeydestä.

info@kirjaamisfoorumi.fi

www.kirjaamisfoorumi.fi

[@kansa_koulu](https://twitter.com/kansa_koulu)